

РЕШЕНИЕ

№ 8

гр. Враца, 05.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА в публично заседание на седемнадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Калин Тр. Т.

при участието на секретаря Галина Ем. Вълчкова
като разглежда докладваното от Калин Тр. Т. Търговско дело №
20221400900099 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по обективно кумулативно съединени иски за заплащане на застрахователно обезщетение по застраховка „Гражданска отговорност“ за претърпени имуществени и неимуществени вреди, причинени от ПТП, с правно основание чл. 432, ал.1 КЗ вр. чл. 380 КЗ, във вр. с чл. 45 и чл. 52 ЗЗД и акцесорни иски за заплащане на мораторна лихва за забава върху претендираните обезщетения с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД във вр. с чл.409 от КЗ.

В исковата молба ищецът Б. И. К., ЕГН ***** от гр. Враца, в качеството му на съпруг и законен наследник на Г. Л. К., твърди, че на 06.05.2022г., около 13:10 ч. в гр. Враца, *** до *** е настъпило ПТП, при което л.а марка “Шкода”, модел „Фабия“ с рег. № ВР *** СК, управляван от виновния водач Г. И. Г., при движ.е, несъобразено с разпоредбите на ЗДвП и с несъобразена скорост е блъснал правомерно движещия се пешеходец Г. Л. К., ЕГН: *****. Настъпването на процесното пътнотранспортно произшествие е констатирано с Констативен протокол с рег. № 967р-2361/10.05.2022г. и е образувано ДП № 480/2022г. по описа на РУ на МВР Враца, пр.пр. по описа на ОП Враца. Посочва, че към датата на събитието е било налице валидно застрахователно правоотношение по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, учредено с полица № BG/23/121001653427, с период на валидност от 10.06.2021 г. до

09.06.2022 г. с ответното дружество ЗАД "ОЗК - Застраховане" АД, ЕИК ***, гр. София. Изтъква, че при спазване на изискванията на чл. 380 от КЗ е депозирал при ответника извънсъдебна претенция вх. № 99-2698/27.05.2022 г. и е образувана щета № 0411-300-0001-2022г./27.05.2022 г.; с писмо изх. № 99-2759/01.06.2022 г. ответникът е изискал да представи допълнителни документи и с писмо вх. № 99-2710/30.05.2022г. е представил на ответника информация за здравословното състояние на Г. К.а. Счита, че застрахователят му дължи законна лихва на основание чл. 429, ал. 3 от КЗ от датата на депозиране на извънсъдебната претенция - 27.05.2022г., до окончателното изплащане, както и съгласно чл. 497, ал. 1, т. 1 от КЗ, за собствената си забава върху размера на застрахователното обезщетение (което включва главницата и лихвата по чл. 429, ал. 3 от КЗ), тъй като не го е определил и изплатил в срок, считано от изтичането на 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, ал. 3 от КЗ, а именно от 17.06.2022 г. до окончателното плащане. Твърди, че на 30.05.2022г. поради рязко влошаване на състоянието ѝ Г. Л. К. почива, поради което с молба вх. № 99-2893/09.06.2022г., от негово име е заявил на ответника, че моли да го счита за конституиран наследник в правата на починалата му съпруга по образуваната във връзка с настъпило ПТП на 06.05.2022г. щета № 0411-300-0001-2022г./27.05.2022 г. Поддържа, че в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП и последиците от него, Г. К. е търпяла имуществени и неимуществени вреди в продълж.е на 24 дни, поради което е мотивирана да потърси защита на интересите си, чрез своя законен наследник - съпругът ѝ Б. К.. Посочва, че след ПТП на 06.05.2022 г. Г. К.а е докарана по спешност в МБАЛ „Христо Ботев“ Враца и на същата дата я приемат за лечение. В резултат на удара същата е получила тежки травми, изразяващи се във фрактура на черепа и мозъчен вътрешен кръвоизлив, във връзка с което е доведена до състояние с опасност за живота, получава още фрактура на лицеви кости и вътрешен кръвоизлив. Съгласно Етапна Епикриза ИЗ № 5119/2022г. Г. К. е на стационар до 30.05.2022г. - датата на смъртта ѝ; окончателната диагноза е Травматичен субарахноидален кръвоизлив, без открита вътречерепна травма. Извършена ѝ е операция; на 15.05.2022г. е преведена в ХО в ОАИЛ, поради влошаване на здравословното ѝ състояние, сопор към кома. Поради тежкото състояние в следващите дни е поставена на ИБВ - поради влошена механика на дишането; на 21.05.2022г. ѝ е поставена диагноза кома, от 28.05.2022г. нестабилна хемодинамика, поставена на катехоламинава инфузия; продължава да е на изкуствено дишане и това ѝ състояние продължава до 30.05.2022г. - датата на смъртта ѝ. Твърди, че случилото се силно е засегнало психическото и емоционално здраве на пострадалата, променило същата и миогледа ѝ, виждането ѝ за бъдещето ѝ светоусещане и приемане на себе си. Освен физическите болки и страдания ѝ е нанесена и психологическа травма; прекарала е последните 24 дни от живота си в адски болки и мъки, страх, ужас и постоянна мисъл за смъртта и дали ще успее да остане жива и отново бъде заедно със семейството си.

Моли съда, да осъди ЗАД “ОЗК - Застраховане” АД, ЕИК ***, да му заплати, в качеството му на конституиран наследник на своята починала съпруга, сумата 150 000,00 лева, представляваща обезщетение за търпените от нея неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания в резултат на процесното ПТП от 06.05.2022 г.; сумата 853,00 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди в резултат на процесното ПТП от 06.05.2022 г., изразяващи се в разходи за лечение - извършени операции, прегледи, медицински консумативи, медикаменти и др.; ведно със законна лихва върху посочените по-горе суми, считано от датата, на която е уведомен ЗАД “ОЗК - Застраховане” АД за ПТП с предявяването на претенция по реда на чл. 380 от КЗ - 27.05.2022 г., до окончателното ѝ изплащане, съгласно чл. 429, ал.3 от КЗ; както и законна лихва върху горепосочените суми до окончателното плащане, съгласно чл. 497, ал. 1, т. 1 КЗ, считано от изтичането на 15 работни дни след уведомяването с извънсъдебната претенция, а именно 17.06.2022 г., до окончателното ѝ изплащане.

Ответникът ЗАД „ОЗК - Застраховане“ АД, ЕИК ***, гр. София, чрез юрк. С. П.-Х., в срока по чл.367, ал.1 ГПК, в **отговора на исковата молба** оспорва предявените искове като недопустими. На първо място твърди, че не е налице надлежно упълномощаване от страна на Г. Л. К.а на адв. Н. Н. Д. и адв. Ж. В. Т., както за предявяване на доброволна претенция пред застрахователя по реда на чл.380 от КЗ, така и при предявяване на настоящата съдебна претенция, тъй като здравословното състояние на Г. К. не ѝ е позволявало да упълномощи в деня на ПТП - 06.05.2022г., посочените по-горе адвокати. В тази връзка оспорва полож.я подпис от Г. Л. К. върху Пълномощно от 06.05.2022 г. На второ място поддържа, че Б. И. К. не е единствен законен наследник на Г. Л. К., поради което би следвало искът да се предяви от всички законни наследници на Г. К., спрямо наследствените дялове. Посочва, че доброволната претенция за имуществени вреди в размер 603 лв. е направена от Г. К. след настъпване на смъртта ѝ на 30.05.2022г. /претенция вх. № 99-2710/30.05.2022 г. - 16,46 часа/. На трето място изтъква, че правото на обезщетение за неимуществени вреди е лично такова и не се наследява, поради което и ищецът като наследник не притежава процесуална легитимация да предяви чужди права по исков ред и производството като недопустимо следва да бъде прекратено. Твърди, че с оглед строго личния характер на правото на обезщетение за неимуществени вреди и неговата ненаследимост, претенциите за неимуществени вреди от 150 000 лв. и за имуществени вреди от 853 лв. не са преминали в патримониума на наследника Б. К., доколкото смъртта на Г. К. е настъпила на 30.05.2022 г., а

исквата претенция е от 15.06.2022 г. Наред с това ответникът оспорва исквете и като неоснователни по основание и размер. Заявява, че не оспорва наличието на валидно застрахователно правоотношение по застраховка "Гражданска отговорност" за л.а. "Шкода Фабия", с рег. № ВР***СК към 06.05.2022г. Оспорва изрично твърденията в исквата молба за вината на водача на лекия автомобил Г. Г. за произшествието; за наличие на основания за изплащане на неимуществени и имуществени вреди за причинени болки и страдания от Г. К. в период от 24 дни, механизма на настъпване на процесното ПТП, както и размера на претендираните неимуществени и имуществени вреди. Поддържа, че вина за настъпилото произшествие има изцяло пешеходката Г. К., която е навлязла внезапно на пътното платно, непосредствено пред л.а. „Шкода Фабия“, предприела е пресичане на необозначено и несигнализирано място на пътното платно, като не се огледала и не се е съобщила със скоростта на приближаващия лек автомобил и така е нарушила разпоредбите на чл.108, ал.1 и ал.2 от ЗДвП, както и чл. 113, чл.114 и чл.115 от ЗДвП. При условията на евентуалност въвежда възраЖ.е за съпричиняване от страна на пострадалата, в случай, че се установи, че водача на л.а. „Шкода Фабия“ е нарушил правилата за двиЖ.е по пътищата и е причинил процесното ПТП. Твърди, че Г. К. е страдала от общи заболявания, които не са в причинно-следствена връзка с процесното ПТП и които са допринесли за настъпване на усложненията, вътремозъчния кръвоизлив и фаталния изход, както и че с оглед на здравословното ѝ състояние пострадалата не е търпяла болки и страдания, тъй като е била под влиянието на болкоуспокояващи и други психотропни вещества и медикаменти. Счита, че не е било засегнато психическото и емоционално здраве на пострадалата, че не ѝ е нанесена психологическа травма и че не е прекара последните 24 дни от живота си в адски болки и мъки, страх, ужас и постоянна мисъл за смъртта, тъй като към момента на завеждане на доброволната претенция от 27.05.2022 г. /вх. № 99-2698/ в 16.50 часа, пострадалата е била в кома от 21.05.2022 г., т.е. тя не е могла обективно да съзнава болките и страдания и да афишира тази своя воля, нито да определи дори обема на същите и тяхната парична еквивалентност от 150 000 лв. Посочва, че претенцията за имуществени вреди в размер 603 лв. е предявена по доброволен ред от Г. К. с писмо вх. № 99-2710/30.05.2022 г. в 16.46 часа, т.е. повече от 6 часа след смъртта ѝ, като за разликата до пълния ѝ предявен

размер от 853 лв. не е предявявана доброволна претенция от пострадалата. Оспорва и претенцията по акцесорния иск за лихва, поради неоснователност на главния иск, както и началната дата, от която се претендира изплащането на законна лихва - 27.05.2022 г. /17.06.2022 г./. Моли съда да отхвърли исковата претенция изцяло като неоснователна и недоказана. Претендира разноски, вкл. и юрисконсултско възнаграждение при пълно или частично отхвърляне на исковете.

С допълнителна искова молба ищецът поддържа изложеното в исковата молба. Във връзка с твърдяното съпричиняване от страна на пострадалото лице, твърди, че Г. К. е спазила всички правила за движ.я по пътищата. Счита претендирания размер на обезщетението за справедлив и отговарящ на съдебна практика в България. Счита, че той е единствения законен наследник в настоящия случай, като съпруг на починалата, тъй като същата не е имала родни деца. На следващо място, заявява, че починалата Г. К. приживе в пълно и ясно съзнание е подписала собственоръчно представеното по делото пълномощно и е контактувала с адвокатите и със семейството си, дори е била изведена от интензивно отделение, като видно и от медицинските документи е имало момент от лечението ѝ, в който същата се е подобрявала значително, но в последващ момент при рязко влошаване почива в рамките на ден.

В срока по чл.373, ал.1 от ГПК по делото е постъпил отговор от ответника на допълнителната искова молба, в който същият заявява, че изцяло поддържа изложеното в отговора на исковата молба.

В първото съдебно заседание ищецът, чрез пълномощника си, поддържа изложеното в исковата молба, а ответникът, чрез пълномощника си, оспорва исковете; в заседанието по същество страните не се явяват и не се представляват.

Съдът, като прецени събраните по делото писмени и гласни доказателства, както и заключенията на вещите лица по изготвените съдебно-почеркова, съдебно-автотехническа и съдебно-медицинска експертизи, намери за установено следното:

Не се спори между страните и от доказателствата по делото се установи, че на 06.05.2022г., около 13:10 ч. в гр. Враца, *** до *** , е реализирано ПТП, при което лек автомобил марка “Шкода”, модел „Фабия“ с рег. № ВР *** СК, управляван от водача Г. И. Г. от гр.Враца, блъснал преминаващата по пътното платно Г. Л. К., ЕГН: ***** от гр. Враца.

Произшествието е документирано с констативен протокол за ПТП с пострадали лица рег. № 967р-2361/10.05.2022 г., съставен от дежурни ПТП от

сектор ПП при ОД на МВР-Враца. В протокола като пострадало лице е посочено пешеходеца Г. Л. К., която е транспортирана от екип на ЦСМП-Враца с фрактура на лицеви кости и мозъчен кръвоизлив, настанена в ХО на МБАЛ „Хр. Ботев” – Враца с опасност за живота. В протокола е посочено, че по случая е образувано ДП № 480/06.05.2022г. по описа на РУ-Враца, ДП № 3050/2022г. на РП-Враца, пр.пр. вх. № 1730/2022г. по описа на ВОП (писмо от 20.10.2022г. на РП-Враца на л.158 по делото).

За установяване механизма на процесното ПТП и наличие на причинно-следствена връзка между произшествието и настъпилите щети по делото е назначена съдебно-автотехническа експертиза, изпълнена от вещото лице инж. Г. П. В.. На база на прилож.те по делото доказателства и тези по Досъдебно производство № 480/2022 г. по описа на РУ на МВР гр. Враца , образувано във връзка с процесното ПТП, вещото лице е дало заключение за вероятния механизъм на произшествието: На 06.05.20202 год. около 13,10 часа в гр. Враца, на *** в *** на БУС спирка, срещу *** /джоб Бус отбивка - навес спирка/, при двупосочно движ.е, лек автомобил марка „Шкода”, модел „Фабия” с рег. № ВР *** СК, собственост и управляван от Г. И. Г., ЕГН *****, при движ.ето си по *** в посока кв. Кулата - център гр. Враца в полагащата му се дясна лента, със скорост от около 55 км/ч., на прав и хоризонтален участък от пътя и суха настилка, ясно и слънчево време, с нормална видимост, осигуряващи техническа възможност на водача му от разстояние около 52,3 метра от мястото на удара, да види и възприеме навлизащата в платното за движ.е на ППС пешеходка, като опасност от ПТП, както и да реагира на аварийно спиране, поради закъсняла реакция на аварийно спиране при движ.е до мястото на удара със скорост от около 55 км/ч., с лява странична част на автомобила в областта на ляво външно огледало, удря пресичащата пътното платно по *** от ляво на дясно спрямо движ.ето на автомобила пешеходка Г. Л. К. от дясна страна на главата, след което автомобила изминава разстояние от около 35 метра и се установява в покой. Пешеходката - жена на възраст 52 год., след пропускане на един автомобил е предприела пресичане на *** с бърз ход в посока от северен пешеходен тротоар към южен, на който се намира навес - спирка Бус за посока център Враца - от ляво на дясно спрямо посоката на движ.е на лекия автомобил и след изминаване на разстояние по платното за движ.е на ППС от около 5,3. м., при достигане до мястото на удара е била ударена от дясна

страна, вероятно в изгубено вертикално равновесие и наклонена напред в дясна страна на главата от ляво външно огледало на лекия автомобил. В следствие на удара и полученият ударен импулс, пешеходката се преплъзва с тяло по лява странична част на автомобила полита странично и пада върху асфалтовата настилка с глава вероятно около установените тъмно - кафяви петна върху асфалта. Според заключението от техническа гледна точка причина за настъпилото ПТП е закъсняла реакция от страна на водача на лекия автомобил на аварийно спиране на възникналата опасност, с което е поставил сам себе си в невъзможност да предотврати настъпилото ПТП. От заключението се установява също, че ударът е настъпил в дясната лента на платното за движ.е на ППС по *** в посока на огледа - център гр. Враца, на около 5,3 метра в дясно от левия и ръб и на около 1,7 м. в ляво от десния ръб на тротоара. Опасната зона на спиране на лекия автомобил при движ.е със скорост от около 55 км/ч в условията на настъпилото ПТП е била около 35,4 метра. Според заключението в момента, в който пешеходката е започнала да пресича пътя на разстояние от около 52,3 м. от автомобила, тя е имала техническа възможност да види и възприеме движ.ето на лекия автомобил; също и водача на автомобила е имал техническа възможност да види и възприеме пешеходката като опасност от ПТП на посоченото разстояние.

В съдебното заседание вещото лице отговори на въпроси на ответната страна, поставени в молбата-становище от 16.01.2023г., като поясни, че в участъка, в който е настъпило процесното ПТП не е имало пешеходна пътека или друга сигнализация, осигуряваща предимство на пешеходци, че при определяне скоростта на пешеходката е взел предвид стандартна скорост на движ.е на пешеходка на тази възраст, че при определяне траекторията на движ.е на двамата участници в ПТП-то не е взел предвид показанията на шофьора-свидетел, че пешеходката се е движила по пътното платно хаотично. В отговорите си вещото лице изясни, че ако пешеходката е била спряла и не е пресичала пътното платно, да не е станало ПТП, че при удара съприкосновението е между главата на пешеходката и странично ляво огледало на лекия автомобил, което е на височина 1,20 см. от земята и че има вероятност при удара пешеходката да е изгубила равновесие и да е била наклонена напред, че няма обективни данни за прегазване на пешеходката от лекия автомобил и че удара е реализиран при едновременно движ.е и на пешеходката и на автомобила.

Заклучението по изпълнената съдебно-автотехническа експертиза съдът приема като обективно, компетентно и пълно, изясняващо относими към предмета на делото факти и обстоятелства.

За изясняване на факти и обстоятелства относно процесното ПТП и неговият механизъм допринасят и показанията на свидетеля Г. И. Г. – водач на автомобила, който е блъснал пострадалата, които съдът кредитира като непосредствени, преки и обективни. Според свидетеля на 06.05.2022 г. се е движил с лекия си автомобил „Шкода Фабиа“ от кв.Кулата в посока гр. Враца с около 40-42 км/час; баща му е карал пред него на около 200-300 метра. Пътното платно в този участък е с две ленти, разделени с непрекъсната линия. Минавайки покрай завод „МД Електроник“, преди *** в ***, преди автобусната спирка, която се намира срещу блока, свидетелят видял сама жена, която се намирала на тротоара от към спирката пред блоковете. Жената тръгнала да пресича пътното платно в участък, в който нямало пешеходна пътека, ходила нормално, леко пригърбена; почти била преминала дясната пътна лента, но не била стигнала до осевата линия. Свидателят я видял и намалил скоростта; жената явно го видяла и веднага се върнала и се качила на тротоара, от към страната на блока, а той продължил да кара с повишено внимание. Когато наближил спирката, жената се затичала към колата му; същата куцала, тичала, нещо такова, не помни точно свидетеля. Видял я да идва от лявата му страна, но тя била вече твърде близко до колата, натиснал спирачките и навил волана надясно, към спирката. Усетил, че гумите се подхлъзнали и не могъл да спре на място. Свидателят твърди, че не е разбрал дали жената се хвърлила или той я ударил със страничното ляво огледало на автомобила. Спрял на около половин-един метър след удара и слязъл от автомобила; жената лежала в неговата лента, дясната, по към осевата линия; страничното му ляво огледало било с пукнато стъкло, но огледалото било здраво. Започнал да говори на жената; видял, че е адекватна, следяла му пръста с очи; опитала се да стане, но той ѝ казал да си лежи на земята; имало кръв, но не знаел от къде е; имало кръв и по бузата ѝ. След това свидетелят извикал линейка, която пристигнала след около 10-15 минути, а през цялото време жената лежала на пътното платно, била в съзнание и се опитвала да говори.

Страните по делото не спорят относно извършването на твърдяното в исковата молба деяние - настъпването на процесното ПТП на 06.05.2022г.,

както и относно съществуването на валидно застрахователно правоотношение по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, обективизирано в застрахователна полица № BG/23/121001653427, с период на валидност от 10.06.2021 г. до 09.06.2022 г., сключена при ответното застрахователно дружество ЗАД “ОЗК - Застраховане” АД, с която се покрива отговорността на водача на лек автомобил марка “Шкода”, модел „Фабия“ с рег. № ВР *** СК - Г. И. Г., както и относно направена от Г. К., чрез пълномощниците ѝ адв. Н. Д. и адв. Ж. Т., пред застрахователя, на основание чл.380, ал.1 КЗ, извънсъдебна претенция вх. № 99-2698/27.05.2022 г. за изплащане на застрахователно обезщетение в размер 150 000 лева за неимуществени вреди, причинени ѝ от ПТП от 06.05.2022г., и образувана преписка по щета № 0411-300-0001-2022г./27.05.2022 г., както и депозирането при ответника на писмо вх. № 99-2710/30.05.2022г., с което, на основание чл.380, ал.1 КЗ, пълномощниците адв. Н. Д. и адв. Ж. Т., от името на Г. К. пред застрахователя са направили извънсъдебна претенция за изплащане на застрахователно обезщетение в размер 603 лева за имуществени вреди, поради което, на основание чл.146, ал.1, т.4 от ГПК, с определението по чл.374 от ГПК съдът е обявил на страните за безспорни и ненуждаещи се от доказване тези обстоятелства.

С писмо изх. № 99-2759/01.06.2022 г. адв. Н. Д., в качеството му на пълномощник на Г. К., е уведомен от застрахователя, че преписката не е окончателно окомплектована и са изискани допълнителни документи.

С молба вх. № 99-2893/09.06.2022г. Б. И. К., чрез адв. Н. Д. и адв. Ж. Т., е уведомил застрахователя, че съпругата му Г. Л. К. е починала на 30.05.2022г. и се конституира като наследник в правата на съпругата си по предявената от нея претенция за имуществени и неимуществени вреди и уведомления, на осн. чл.380, ал.1 от КЗ във връзка с настъпилото на 06.05.2022г. ПТП.

За установяване на причинените на пешеходката травматични и неврологични увреждания, техния интензитет и продължителност на лечение по делото са представени писмени доказателства (епикризи, резултати от клинични и образни изследвания, декурзуси, амбулаторни листа, листа за тежко болен и за интензивно наблюдение, рецепти, болнични листа, ЕР на ТЕЛК при МБАЛ „Хр. Ботев“ АД, гр.Враца и др.), назначена е и изпълнена съдебно-медицинска експертиза и са събрани гласни доказателства.

От представената медицинска документация се установява, че след ПТП, на 06.05.2022 г. Г. К. е приета на лечение в ХО при „МБАЛ „Хр. Ботев“ АД, гр. Враца /ИЗ № 5119/ с диагноза: травматичен субарахноидален кръвоизлив без открита вътречерепна травма; като придружаващи заболявания са отразени: СЛЕ. Хроничен пиелонефрит. Постфлебитен синдром. Хипотериоидизъм. Състояние след тотална хистеректомия. Състояние след ИМИ. В анамнезата е отразено, че постъпва по спешност в ХО като е била блъсната от лек автомобил, по данни от пострадалата е губила съзнание, без ясен спомен за случилото се, с гадене, повръщане, световъртеж и главоболие и болки в гърдите. Предходни заболявания: преживяла 4 ИМИ, БТЕ 2019 г., тромбофлебит на дясна подбедрица, Хипотериоидизъм, артериална хипертония, Витилиго. При приемането пациентката е била в увредено общо състояние, контактна, адекватна, РКР на дясна буза около 8 см. Крайници - десностранна хемипареза. От КТ на глава от 06.05.2022 г. - КТ данни за вътремозъчна хематомна колекция (18/13 мм.) дясно челно. Кръвни колекции под меките мозъчни обвивки дясно челно и по-обширно в ляво челно слепоочно. Давностен хигром. КТ данни за счупване на дясна ябълчна кост и задната стена на дясна очница. На 06.05.2022 г. раната в областта на лицето е обработена и защитена. От КТ на глава от 10.05.2022 г. - при направено контролно изследване - КТ данни за паренхиматозен хематом 28/14 мм. в дясно челно и 20/18 в ляво слепоочно с добре оформен перифокален оток - пост резорпционен. По време на престоя е проведено медикаментозно лечение, като на 15.05.2022 г. поради влошаване на общото здравословно състояние пациентката е преведена в ОАИЛ. Не контактна, в състояние на сопор към кома. ГКС 6 т. При проследяване на декурзосите от превеждането и на 15.05.2022 г. до 30.05.2022 г. персистира тежко общо състояние с тежка степенна промяна на съзнанието до кома с влошаване на механиката на дишането, поради което е поставена на ИБВ. На 28.05.2022 г. е настъпил и срыв на хемодинамиката с пониЖ.е на артериалното налягане. Била в изключително тежко общо състояние. На 30.05.2022 г. в 20:50 ч. с АН 64/32 като в 23:20 ч. на същата дата е изпаднала в асистолия. Започната КПР и въпреки това в 23:40 ч. е настъпил смъртен изход.

От представеното ксерокопие на Експертно решение на ТЕЛК общи заболявания при МБАЛ „Христо Ботев“ АД гр. Враца, № 2143 от 13.10.2021 г., се установява, че на Г. К. е определена пожизнено 100% ТНР с чужда помощ, с водеща диагноза: лупус еритематодес. Като общо заболяване е посочено: системен лупус еритематодес - кожно ставна форма с имунологична активност в процес на системно лечение. Хроничен калколозен пиелонефрит. Бъбречна поликистоза. Хидронефроза и хидроуретрит двустранно. Синдром на Рейно. Постфлебитен синдром на долни крайници с трофични нарушения и язва в областта на дясна подбедрица. Неврит на двата слухови нерва подлежащ на слухопротезиране. Вторичен хипотиреоидизъм. Състояние след тотална хистеректомия. Състояние след ИМИ в басейна на ДСМА м. 08.2021 г. левостранна хемипареза тежка степен.

В анамнезата е отразено, че през месеците от 09 до 11.2013 г. пациентката е лекувана в клиника по ревматология - София, където е поставена диагноза: СЛЕ - Кожно ставна форма с имунологична активност. Преди 24 години е претърпяла тромбофлебит на десния крак, в следствие и на левия. Получава често язви на дясна подбедрица, като е лекувана и по повод на рецидивиращ еризипел. От 13 годишна възраст е с витилиго, а от няколко години е с хроничен калколозен пиелонефрит и бъбречна поликистоза протичащо с чести обостряния от бъбречни колики и елиминация на конкременти. Диагностицирана по повод намален слух с неврид на двата слухови нерва и загуба на слух от 59 децибела подлежащ на слухопротезиране.

През 2021 г. Г. К. е била в НО на Сити Клиник - гр. Монтана по повод на затруднено гълтане, слабост на леви крайници и невъзможност за самостоятелна походка. По време на прегледа е била в увредено общо състояние с ахроматични петна по откритите части на крайниците, бъбречната проба е била положителна двустранно. Крайниците са били с варикозно разширени вени, кафяви хиперпигментации, трофични рани и уплътнявания. Неврологичен статус - пареза на 7-ми и 12-ти ЧМН в ляво по централен тип. Дизартричен говор. Левостранна централна хемипареза потезка за кракът. СНР по-живи за леви крайници. Походка - невъзможна самостоятелно. Хипометрия за леви крайници. Умерен паметов дефицит.

От заключението на вещото лице по назначената и извършена съдебно-медицинска експертиза, неоспорено от страните, което съдът приема като професионално и компетентно, изготвено след изследване на материалите по делото, се установи, че в резултат на извършеното ПТП Г. К. е получила: закрыта черепно-мозъчна травма, изразяваща се в кръвоизлив под мозъчните обвивки и контузия на главния мозък (интрапаренхимни хематоми); счупване на дясната ябълчна кост и на задната стена на дясна очница; разкъсно-контузна рана на дясна буза. Лечението, което е било проведено на пациентката в МБАЛ „Христо Ботев“ АД Враца е било медикаментозно и хирургично по отношение на раната на дясна буза; възстановителния период е протекъл затегнато с влошаване и е настъпил летален изход. Според заключението след произшествието пострадалата е търпяла болки и страдания от уврежданията в областта на главата и лицето, характерни за този вид травми, като същите са били купирани със съответните медикаменти, като в момента след изпадане в състояние на сопор към кома, същата не е чувствала такива. В заключението е отразено също, че поставянето на катетър на пациентката и използването на памперс в конкретния случай не е довело до допълнително неудобство и допълнителни болки на пострадалата. В заключението вещото лице подробно е посочило медикаментите, които са били използвани при лечението на пациентката и за лечението на какви заболявания се използват. От същото се установява, че след 15.05.2022 г. е настъпила рязка степенна промяна на съзнанието на пациентката и че през целия престой до смъртта ѝ, същата е била на болнично легло. Причината за смъртта на Г. К., според вещото лице, може да се отдаде на закрытата

черепно-мозъчна травма, която е еволюирала и е довела до развитие на общомозъчен оток с вклиняване с компресия и парализа на жизнено-важни мозъчни центрове - дихателен и сърдечно-съдов; смъртта е в пряка причинно-следствена връзка с получените травми при ПТП на 06.05.2022 г. От заключението се установява също, че към датата на издаване на Експертно решение № 2143/13.10.2021 г. на ТЕЛК общи заболявания към МБАЛ „Христо Ботев“ АД - гр. Враца, с което на Г. К. е определена пожизнено 100% ТНР с чужда помощ, същата е била с левостранна хемипареза по-тежка за долен ляв крайник с невъзможна самостоятелна походка в следствие на преживяни исхимични мозъчни инсулти, т.е. същата не е могла да се придвижва самостоятелно, без придружител или без помощни средства; била е с двустранно намаление на слуха от 59 децибела по повод на неврит на двата слухови нерва, подлежащ на слухопротезиране, т.е. същата е била трудно чуваща до практически глуха, като вещото лице не може да се отговори от какво разстояние е чувала определени силни шумове, но за адаптиране в околната среда и е служил зрителния анализатор; към датата на ПТП няма данни от медицинско естество, които да говорят за намаление на зрението на пострадалата. Според заключението общото здравословно състояние на пострадалата преди инцидента е било лошо, като същата е страдала от множество заболявания: системер лупус еритематодес - кожно ставна форма с имунологична активност в процес на системно лечение. Хроничен калколозен пиелонефрит. Бъбречна поликистоза. Хидронефроза и хидроуретрит двустранно. Синдром на Рейно. Постфлебитен синдром на долни крайници с трофични нарушения и язва в областта на дясна подбедрица. Неврит на двата слухови нерва подлежащ на слухопротезиране. Вторичен хипотиреоидизъм. Състояние след тотална хистеректомия. Състояние след ИМИ в басейна на ДСМА м.08.2021 г. левостранна хемипареза тежка степен.

В съдебното заседание вещото лице поясни, че от медицинска гледна точка черепно-мозъчната травма е разстройство на здравето, временно опасно за живота и е средна телесна повреда. Според вещото лице придружаващите заболявания, които е имала пострадалата, в никакъв случай не са довели до влошаване на общото ѝ здравословно състояние, но не може да отговори дали същите са допринесли за леталния изход. Вещото лице не е установило пациентката да е имала епилептичен припадък, допуска да е получила припадък, но не може да отговори дали е от епилепсия, тъй като в медицинската документация не е описано, че страда от епилепсия. Според вещото лице мозъчните инсулти, които пациентката е получила преди, са влошили здравословното ѝ състояние приживе.

За установяване на преживените от пострадалата болки, страдания и

неудобства в резултат на извършеното ПТП, по делото са разпитани като свидетели Г. Г. М. и С. К. А. – съответно племенник и снаха на пострадалата.

Свидетелят Г. Г. М. твърди в показанията си, че е живял с леля си в общо домакинство, но не знае преди ПТП-то тя да е получавала инсулти и дали е ходила на физиотерапия. Знае, че леля му е имала проблеми със слуха и зрението, но си е виждала и не е носила слухово апаратче, могла да говори. Твърди, че леля му получила инсулт и не могла да говори, но след това говора ѝ се пооправил, видимо била добре; преди ПТП-то не е имало период в който да е била на легло, всичко си било нормално. Преди да замине за Италия, на 02.05.2022 г., свидетелят я видял и тя била в добро състояние, могла да се движи сама, излизала от апартамента, в който живеела, но винаги се движела с чичо му. След ПТП свидетелят отишъл да види леля си на 8 май 2022 г. в хирургичното отделение на „МБАЛ „Христо Ботев” гр.Враца и тя му се оплакала, че много я боли глава, че ѝ се вие свят, говорила завалено. Свидетелят се поинтересувал от лекаря за състоянието на леля си, и той му обяснил, че състоянието ѝ е тежко и че има доста травми, казал му също, че са зле нещата, че ударът бил доста силен. Свидетелят твърди също, че бил тук през целия период и ходил със съпругата си С. А. /другият свидетел/ всеки ден до болницата, чичо му също ходил; не ги допусkali свободно в стаята, влизали чрез познати; директора на болницата ги пускал да влизат. Свидетелят установи, че леля му могла да говори, но била зле като цяло; казала му, че иска да се храни, но не може, тъй като зъбите ѝ били строшени. След около една-две седмици лекарите се обадили и им казали, че вкарват леля му спешно в реанимация; това било около 15 май 2022 г.; на 16 май ги пуснали за малко време в реанимацията, след което не им давали свиждания; чували се с нея по телефона, чрез един познат санитар, който им я показвал чрез видео чат за много кратко.

Свидетелката С. К. А. установи с показанията си, че пострадалата е леля на съпруга ѝ и от 2019 г. живеят заедно с нея и чичо ѝ Б., съпруга ѝ и детето им в гр. Враца, ***, бл. 201, вх. А, ет.1, ап.1. Свидетелката твърди, че преди ПТП-то леля ѝ била получила инсулт, малко завалено говорила, но се оправила и била добре, ходела си сама, както и че не е имало период, в който да е на легло и трудно подвижна. На следващия ден след катастрофата свидетелката сама посетила леля си в болницата в гр. Враца, в хирургичното отделение, за да се погрижи за личната ѝ хигиена. Разговаряла с нея и тя ѝ

казала, че се чувства много зле и я молила да се прибере вкъщи. Пострадалата цялата била превързана, имала превръзка на бузата, защото я били шили. Свидетелката се опитала да я нахрани, но тя не искала; дала ѝ само вода. Свидетелката установи също, че пострадалата е била в болницата от 06.05.2002 г. и на 30.05.2022 г. е починала; на 15.05.2022 г. се влошило състоянието ѝ и била преместена в реанимацията. Твърди също, че за този период всеки ден ходили в болницата със съпруга си, носели храна, но пускали само по един; три-четири пъти е влизала при пострадалата, след което вкарвали съпруга ѝ при нея като придружител, за да се грижи за нея. Свидетелката твърди, че докато била в болницата пострадалата не могла да става, но била в съзнание. През времето докато била в болницата леля ѝ ѝ казвала, че се чувства много зле и искала да се прибере. След като преместили леля ѝ в реанимацията, свидетелката не се е виждала с пострадалата.

Съдът кредитира показанията на свидетелите като обективни, непротиворечиви и преки, кореспондиращи си помежду си и с останалия доказателствен материал, при което следва да бъдат ценени при постановяването на решението.

По делото са представени като доказателства заверени копия от удостоверение за сключен граждански брак от 03.06.2022г. на община Враца, акт за смърт № 0621/31.05.2022г. на Г. Л. К. и удостоверение за наследници изх. № 1423 от 03.06.2022г. на община Враца, от които се установява, че Г. Л. К. е починала на 30.05.2022 г. и е оставила за наследници по закон: Б. И. К. /преживял съпруг/, Д. Т. Д., ЕГН ***** и В. Л. Д., ЕГН ***** /братя/; както и децата на починалата на 22.02.2019г. нейна сестра Х. П. Д.: В. П. Д., ЕГН *****; Д. Г. М., ЕГН *****; Б. Г. М., ЕГН *****; Г. Г. М., ЕГН *****; Б. Г. М., ЕГН *****; Г. Г. М., ЕГН *****.

Въз основа на така възприетите фактически констатации, от правна страна, съдът намира за обосновани следните изводи:

Преди да се произнесе по съществото на спора, съдът следва да се произнесе по направените от ответната страна възраЖ.я за недопустимост на производството.

На първо място съдът намира за неоснователно възраЖ.ето на

застрахователя за липсата на материалноправна легитимация на ищеца да предяви иска по чл. 432, ал.1 КЗ, по излож.те съображ.я за строго личния характер на правото на обезщетение за неимуществени вреди и неговата ненаследимост, поради което с оглед смъртта на пострадалата - носител на вземането за обезщетение, настъпила преди предявяването на иска, нейният наследник Б. К. не може да претендира такова обезщетение по съдебен ред.

По този въпрос вече е формирана практика на Върховния касационен съд, обективирана в Решение № 60170/13.05.2022г. по т.д. № 1435/2020г. I т.о. на ВКС, а също и в Определение № 230 от 30.05.2022г. по ч.т.д. № 711/2022г. по описа на ВКС, II т.о., в които е прието, че когато приживе пострадалият е предявил пред застрахователя претенция за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди, вече упражненото от него право на обезщетение се наследява от наследниците му, които при отказ на застрахователя могат да го предявят с иск по чл. 226 КЗ (отм.). Акцентирано е, че в този случай пострадалият е афиширал пред длъжника личната си преценка, че е претърпял болки и страдания и е упражнил правото си на обезщетение за неимуществени вреди. Излож. са съображ.я, че доколкото това право има паричен еквивалент, с който се съизмерява обезщетението, веднъж упражнено, чрез заявената от пострадалия воля да бъде обезщетен за претърпените неимуществени вреди, то може да бъде наследено. Със същото решение е прието, че наследяване на правото на обезщетение за неимуществени вреди следва да се приложи при наличие на претенция, отправена до застрахователя, независимо дали при действието на КЗ (отм.) или на новия КЗ, в сила от 1 януари, 2016 г.

По настоящото дело се установи, че с пълномощно от 06.05.2022г. Г. Л. К., в качеството ѝ на пострадала, вследствие настъпилото ПТП на 06.05.2022г. в гр.Враца, е упълномощила адв. Н. Д. и адв. Ж. Т. да я представляват пред всички застрахователни компании в страната във връзка с получаването на дължащото ѝ се обезщетение за претърпените от нея неимуществени вреди, като защитават законните ѝ интереси на увредено лице от гореописаното ПТП. Установи се също, че Г. К., чрез пълномощниците ѝ адв. Н. Д. и адв. Ж. Т., е направила пред застрахователя, на основание чл.380, ал.1 КЗ, извънсъдебна претенция вх. № 99-2698/27.05.2022 г. за изплащане на застрахователно обезщетение в размер 150 000 лева за неимуществени вреди, причинени ѝ от ПТП от 06.05.2022г.

Въз основа на посочените писмени доказателства следва да се приеме, че с извънсъдебното искане до застрахователя пострадалата Г. К. преди смъртта ѝ, настъпила на 30.05.2022 г., е заявила претенция за заплащане на застрахователно обезщетение за неимуществени вреди. С оглед на това настоящият състав намира, че тъй като пострадалата Г. К. приживе е упражнила правото си да поиска от застрахователя обезщетение за претърпените от нея неимуществени вреди от настъпилото на 06.05.2022г. ПТП, предявеният от ищеца Б. И. К., в качеството му на неин наследник /преживял съпруг/ иск по чл. 432, ал.1 КЗ за заплащане на поисканото от нея обезщетение за неимуществени вреди е допустим.

Допустима е и претенцията на ищеца за имуществени вреди. Макар с пълномощното от 06.05.2022г. Г. Л. К., в качеството ѝ на пострадала, вследствие настъпилото ПТП на 06.05.2022г. в гр.Враца, да не е упълномощила адв. Н. Д. и адв. Ж. Т. да я представляват пред застрахователя във връзка с получаването на дължащото ѝ се обезщетение за претърпените от нея имуществени вреди, с писмо вх. № 99-2710/30.05.2022г., на основание чл.380, ал.1 КЗ, двамата, от нейно име са направили пред застрахователя извънсъдебна претенция за изплащане на застрахователно обезщетение в размер 603 лева за имуществени вреди. Заявената от двамата адвокати пред застрахователя претенция за изплащане на застрахователно обезщетение за имуществени вреди без да имат представителна власт, е потвърдена от наследника Б. И. К., чрез адв. Н. Д. и адв. Ж. Т., с молба вх. № 99-2893/09.06.2022г., по арг. от чл.42, ал.2 ЗЗД, поради което същата следва да се счита за редовно предявена.

На второ място съдът намира за неоснователно възраЖ.ето на застрахователя за недопустимост на предявения иск, поради липсата на представителна власт за адв. Н. Д. и адв. Ж. Т. за предявяване на доброволната претенция пред застрахователя по реда на чл.380 от КЗ и за предявяване на настоящата съдебна претенция, по излоЖ.те съобраЖ.я за влошено здравословно състояние на упълномощителката Г. К., което не ѝ е позволявало да упълномощи в деня на ПТП - 06.05.2022г. посочените по-горе адвокати. В тази връзка с отговора на исковата молба застрахователят е оспорил полоЖ.я подпис от Г. Л. К. върху Пълномощното от 06.05.2022 г., а с отговора на допълнителната искова молба е поискал назначаването на

съдебно-почеркова експертиза, която съдът е допуснал с определението по чл.374 ГПК.

От заключението на вещото лице по назначената и изпълнена съдебно-почеркова експертиза, неоспорено от страните, което съдът приема изцяло като обективно, професионално и пълно, се установи, че подписът за „упълномощител” в Пълномощното от 06.05.2022 г. от името на Г. Л. К. не съдържа необходимия минимум идентификационни признаци, които дават възможност за извършване на сравнително изследване; ръкописният текст „Г. Л. К.”, разположен под израза „три имена и подпис” в Пълномощното от 06.05.2022 г., не е изпълнен от Г. Л. К..

Въпреки така даденото заключение на вещото лице, съдът намира, че в случая няма правната възможност да извършва проверка за валидното учредяване на представителната власт на пълномощниците адв. Н. Д. и адв. Ж. Т. за предявяване на претенцията по чл.380 КЗ пред ответното застрахователно дружество от името на пострадалата Г. К., и оттам да прави изводи за допустимостта на предявения иск.

По делото е безспорно, че извънсъдебна претенция вх. № 99-2698/27.05.2022 г. за изплащане на застрахователно обезщетение за неимуществени вреди, причинени на Г. Л. К. от ПТП от 06.05.2022г., не е подадена лично от пострадалата, а от упълномощените от нея адв. Н. Н. Д. и адв. Ж. В. Т.. Пълномощникът се легитимира като такъв с представянето на писмено пълномощно и въз основа на него съдът извършва проверка за наличието на представителна власт на пълномощника и за обема на същата. Тази проверка обаче е ограничена само до установяващото се от съдържанието на пълномощното като съдът не може да извършва проверка дали удостовереното с него изявление на упълномощителя действително е направено. Извършените от пълномощника процесуални действия обвързват само представляваната от него страна и пораждат действие само по отношение на нея. Затова пълномощното нито обвързва, нито вреди на другата страна в производството. Съществуването на упълномощителната сделка е от значение за отношенията между упълномощителя и пълномощника, но не и за спорните отношения между далата пълномощното страна и насрещната такава. Затова пълномощното не се преценява от съда при постановяване на решението му по съществото на спора. Поради това за насрещната страна не съществува правен интерес да оспорва съществуването на упълномощителната сделка, чрез оспорване на съдържанието на

пълномощното или на полоЖ.я от упълномощителя подпис. Интерес от отпадането на обвързващата сила на извършени от пълномощник без представителна власт действия има само лицето, за което се счита за обвързано от тях. Това е лицето посочено като упълномощител в пълномощното. По силата на чл. 42, ал. 2 от ЗЗД това лице може както да се позове на това, че действията на пълномощника са извършени без представителна власт и не са породили действия за него, така и по своя преценка да потвърди същите. Правото на потвърждаване принадлежи само на лицето, от чието име са извършени действията без представителна власт и затова само то може да се позовава и на липсата на представителна власт на извършилия действията пълномощник. Трети лица не могат да се позовават на липсата на представителна власт и да искат да се прилагат последиците от нея, тъй като по този начин би се стигнало до невъзможност на упълномощителя да потвърди действията. В този смисъл в т. 2 от ТР № 5/12.12.2016 г., постановено по тълк. д. № 5/2014 г. на ОСГТК е посочено, че договор, сключен от лице, действало като представител, без да има представителна власт, е в състояние на висяща недействителност и не поражда целените с него правни последици. Същите настъпват, ако лицето, от името на което е сключен договорът, го потвърди съгласно чл. 42, ал. 2 от ЗЗД. При липса на потвърждаване, на недействителността може да се позове само лицето, от името на което е сключен договорът или неговите универсални правоприменници. Даденото тълкуване се отнася до действието на договорите, сключени от пълномощник без представителна власт, но даденото с него разрешение е принципно и следва да намери прилож.е във всички случаи попадащи в приложното поле на чл. 42, ал. 2 от ЗЗД, какъвто е и този за липса на представителна власт в процедурата по предявяване на доброволна претенция през застрахователя и в исковото производство. В този смисъл са Решение № 296 от 5.04.2017 г. на ВКС по гр. д. № 1776/2016 г., IV г. о., ГК и Определение № 137 от 1.04.2021 г. на ВКС по гр. д. № 4177/2020 г., II г. о., ГК.

В случая упълномощителката Г. К. не се е позовала на липсата на представителна власт, нито това е направил универсалният ѝ правоприменник Б. К., който е предявил иска пред съда. Напротив, същият е упълномощил адв. Н. Д. и адв. Ж. Т., както да го представляват пред застрахователя, така и за процесуално представителство по делото с пълномощно от 30.05.2022г. /л.7

по делото/, с което е потвърдил и извършените от тези адвокати действия спрямо застрахователя /вкл. с молба вх. № 99-2893/09.06.2022г./.

Направеното от ответника-застраховател оспорване на подписа на Г. К. върху Пълномощното от 06.05.2022 г. цели да установи липсата на надлежно упълномощаване на пълномощниците за предявяването на извънсъдебната претенция по чл.380 КЗ, а оттам и това, че това предявяване е извършено, без да е налице представителна власт на пълномощниците. Това е твърдение за липса на представителна власт на подалия претенцията по чл.380 КЗ пълномощник. От посоченото по-горе обаче следва, че такова твърдение може да бъде направено само от Г. К. преди смъртта ѝ, а след това от нейните правоприменници, един от които е преживелият ѝ съпруг. Направеното от ответника позоваване на липсата на представителна власт на адв. Н. Д. и адв. Ж. Т. за предявяване на претенцията по чл.380 КЗ е неотносимо към спора в производството и не е необходимо съдът да предприема процесуални действия във връзка с него. Липсата на представителна власт ще е налице, когато по делото не е приложено пълномощно. В случаите, когато такова е приложено, то е налице доказателство установяващо наличието на представителната власт, поради което съдът извършва преценката дали извършеното от пълномощника действие е без представителна власт, с оглед на обема на предоставените с пълномощното права. Той обаче не може както по искане на насрещната страна, така и служебно да извършва проверка дали представителната власт на пълномощника е надлежно учредена или не без да има позоваване в тази насока от страната, която твърди, че е ненадлежно представлявана.

Изложеното налага извода за наличие на представителна власт за пълномощниците адв. Н. Д. и адв. Ж. Т. за предявяване на претенцията по чл.380 КЗ пред ответното застрахователно дружество от името на пострадалата Г. К..

По идентични съображ.я, излож. по-горе, съдът намира, че е налице и представителна власт за пълномощниците адв. Н. Д. и адв. Ж. Т. за предявяване на настоящата съдебна претенция – по делото са представени пълномощно от 30.05.2022г. /л.7 по делото/, с което Б. К. е упълномощил адв. Н. Д. и адв. Ж. Т. за процесуално представителство по делото, както и доказателства, че е универсален правоприменик на имашата право на

обезщетение.

С оглед на излож.те доводи за неоснователност на възраЖ.ята на ответника да недопустимост на производството, съдът следва да се произнесе по основателността на предявените искове.

В настоящото производство предмет на делото са причинените лично на пострадалата Г. Л. К. имуществени и неимуществени вреди от ПТП, търпени в периода от 06.05.2022г. до смъртта ѝ на 30.05.2022 г., обезщетението на които се претендира по съдебен ред от един от наследниците ѝ с предявения иск с правно основание чл. 432, ал. 1, вр. чл. 380 КЗ, във вр. с чл. 45 и чл. 52 ЗЗД.

Съгласно нормата на чл. 498 КЗ, установяваща абсолютна положителна процесуална предпоставка за допустимост на прекия иск на пострадалия от настъпило застрахователно събитие срещу застраховател, увреденото лице, което желае да получи застрахователно обезщетение, следва да отправи първо към застрахователя писмена застрахователна претенция по реда на чл. 380 КЗ. Ако застрахователят не е платил в срока по чл. 496, откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатеното обезщетение, пострадалият може да предяви претенцията си пред съда. Установи се по делото, че сочените предпоставки са налице – писмена молба-претенция от пострадалата от 27.05.2022 г. и от 30.05.2022г. и отказ на застрахователя да заплати застрахователно обезщетение. Не е оспорена и материално – правната легитимация на ответника.

Правната норма на чл. 432, ал. 1 КЗ урежда и гарантира правната възможност на увреденото лице да предяви пряк иск за обезщетяване на претърпените вреди срещу застрахователя, с когото делинквентът или отговорно за неговото противоправно деяние лице е сключил договор за застраховка "Гражданска отговорност", обезпечаваща неговата деликтна отговорност. Основателността на прекия иск предполага установяване при условията на пълно и главно доказване в процеса на следните факти: 1. настъпилото ПТП и неговия механизъм, 2. противоправното поведение на виновния водач, 3. претърпените имуществени и неимуществени вреди и 4. наличието на пряка причинна връзка между вредите и настъпилото ПТП, 5. ответникът да е застраховател на гражданската отговорност на причинилия произшествието водач. Вината, съгласно установената с нормата на чл. 45, ал. 2 ЗЗД законова презумпция, се предполага.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните доказателства намира, че е налице кумулативното наличие на елементите от фактическия състав на

деликта, а ответникът не опроверга категорично презумпцията за вина, установена в чл. 45, ал. 2 от ЗЗД, при следните съображ.я:

О т констативен протокол за ПТП с пострадали лица рег. № 967р-2361/10.05.2022 г., както и от показанията на свидетеля Г. И. Г., по делото безспорно се установи настъпването на пътнотранспортно произшествие на 06.05.2022г., около 13:10 ч. в гр. Враца, *** до *** , причинено от водача на лек автомобил с марка “Шкода”, модел „Фабия“ с рег. № ВР *** СК Г. И. Г. от гр.Враца, който е нарушил правилата за двиЖ.е по пътищата и е причинил имуществени и неимуществени вреди на ищцата-пешеходец Г. Л. К..

Настоящият съдебен състав приема, че верността на констатациите в констативен протокол за ПТП е потвърдена от заключението на вещото лице по изпълнената съдебно-автотехническа експертиза, в която е установен механизма на процесното ПТП и наличие на причинно-следствена връзка между произшествието и настъпилите щети.

С оглед на изложеното, след съвкупна преценка на събраните доказателства, съдът приема за установен механизма на процесното ПТП и причинно-следствената връзка между настъпилото ПТП и вредоносните последици.

О т констативния протокол за ПТП с пострадали лица и от заключението на вещото лице по изпълнената съдебно-автотехническа експертиза се установява и виновното и противоправно деяние на водача на лек автомобил марка “Шкода”, модел „Фабия“ с рег. № ВР *** СК Г. И. Г. от гр.Враца.

Разпоредбите на чл. 5, ал. 2, т. 1, чл. 116 и чл. 20, ал. 2 от Закона за двиЖ.е по пътищата задължават водача на ППС съответно: да бъде внимателен и предпазлив към уязвимите участници в двиЖ.ето, каквито са пешеходците; при избиране скоростта на двиЖ.е да се съобразява с атмосферните условия, с характера и интензивността на двиЖ.ето, с конкретните условия на видимост, за да бъде в състояние да спре пред всяко предвидимо препятствие, както и да намали скоростта и в случай на необходимост да спре, когато възникне опасност за двиЖ.ето. В случая водача на лекия автомобил виновно е нарушил посочените разпоредби.

Субективният елемент от състава на гражданския деликт - вината, съгласно чл. 45, ал. 2 ЗЗД се презюмира, като в тежест на ответника бе да

проведе обратно доказване, като ангажира съответни доказателства за липсата ѝ. Такива не са представени по делото.

Безспорен по делото е и фактът, че гражданската отговорност на виновния за произшествието водач е застрахована при ответника и събитието е настъпило в срока на покритие на застрахователната полица.

Събраните в настоящото производство доказателства (медицински документи, заключение по медицинската експертиза и гласни доказателства) дават основание за извод, че при процесното ПТП Г. К. е получила телесни увреждания, а именно: закрыта черепно-мозъчна травма, изразяваща се в кръвоизлив под мозъчните обвивки и контузия на главния мозък (интрапаренхимни хематоми); счупване на дясната ябълчна кост и на задната стена на дясна очница; разкъсно-контузна рана на дясна буза, и е претърпяла болки, страдания и неудобства, окачествени от съдебната практика като неимуществени вреди. Същите са в пряка причинна връзка с произшествието и поведението на водача на застрахования автомобил, тъй като се установи, че Г. К. е пострадала именно при посоченото ПТП.

Изложеното дава основание на съда да приеме, че по делото е доказано по безспорен начин основанието за възникване на прякото право на пострадалата, респ. на нейните наследници, по чл. 432, ал. 1 от КЗ срещу застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите за справедливо обезщетяване на претърпените при застрахователното събитие болки и страдания по критерия на чл. 52 от ЗЗД.

Спорен по делото е въпросът за размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди, с оглед прилож.ето на разпоредбата на чл. 52 ЗЗД.

При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът се ръководи от принципите на справедливостта и от своето вътрешно убеждение. Неимуществените вреди, макар да имат стойностен еквивалент, са в сферата на субективните преживявания на пострадалия, затова за тяхното определяне имат значение различни обстоятелства.

Съобразно разпоредбата на чл. 52 ЗЗД и за да се реализира справедливо възмездяване на претърпени от деликт болки и страдания, е необходимо да се отчете действителният размер на моралните вреди, като се съобразят всички конкретни обстоятелства около самото произшествие, броя, произхода, вида, характера и тежестта на уврежданията, интензитетът, степента,

продължителността на болките и страданията, дали същите продължават или са приключили, възрастта на пострадалия, както и икономическата конюнктура в страната и общественото възприемане на критерия за "справедливост" на съответния етап от развитие на обществото в държавата във връзка с нормативно определените лимити по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите. Следва да се посочи, че на обезщетяване подлежат не само съзнаваните болки, страдания и неудобства, причинени от увреждането и явяващи се пряка и непосредствена последица от него, но и самото понасяне на увреденото състояние. В този смисъл са и дадените разяснения в ППВС № 4/1968 г., съгласно които понятието "справедливост" не е абстрактно понятие и е свързано "с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства" каквито са "характера на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и др."

В процесния случай пострадалата Г. К. е получила закрыта черепно-мозъчна травма, изразяваща се в кръвоизлив под мозъчните обвивки и контузия на главния мозък (интрапаренхимни хематоми); счупване на дясната ябълчна кост и на задната стена на дясна очница; разкъсно-контузна рана на дясна буза, които увреждания са и причинили разстройство на здравето, временно опасно за живота, представляващо средна телесна повреда. За лечение на посочените увреждания на пострадалата е проведено медикаментозно лечение и хирургично такова по отношение на раната на дясна буза; възстановителния период е протекъл затегнато с влошаване и е настъпил летален изход. През целия престой до смъртта ѝ пациентката е била на болнично легло и е търпяла неудобства, свързани с обслужване на хигиенни и физиологични нужди и хранене в леглото, неудобство от необходимостта да бъде обгрижвана от други лица, но същите са обичайни за подобен род ситуации. Пострадалата е търпяла болки и страдания от уврежданията в областта на главата и лицето, характерни за този вид травми, като същите са били купирани със съответните медикаменти, като след 15.05.2022 г., когато е изпаднала в състояние на сопор към кома, до смъртта ѝ на 30.05.2022г., същата не е чувствала болки и страдания.

Като взе предвид тези доказани по делото вреди, краткотрайната

хоспитализация на Г. К., обстоятелството, че същата е търпяла болки и страдания в продължение на десет дни (от 06.05.2022г. до 15.05.2022 г., когато е изпаднала в състояние на сопор към кома), както и че тези вреди са довели до летален изход на 30.05.2022г., възрастта ѝ - 52 години към момента на настъпване на ПТП; също и преживения стрес от травмиращото събитие, при съобразяване и на икономическите условия в страната към момента на настъпване на вредите, а като ориентир съответните нива на застрахователно покритие към релевантния за определяне на обезщетението момент, индичия за икономическите условия, съдът намира, че справедливото в случая обезщетение по смисъла на чл. 52 ЗЗД с оглед конкретните обстоятелства следва да бъде определено в размер 10 000 лева. Този размер на обезщетението би репарирал в пълна степен причинените на Г. К. неимуществени вреди вследствие на деликта, без да води до неоснователно обогатяване на наследниците за сметка на застрахователя.

Не се зачита от съда, в рамките на дължимата преценка за справедливия размер на обезщетението, като фактор наличните при пострадалата многобройни придружаващи заболявания, защото, според вещото лице, същите не са довели до влошаване на общото ѝ здравословно състояние, а доказателства да са допринесли за леталния изход на пострадалата по делото не се събраха.

С исковата молба е предявен и иск за заплащане на обезщетение на претърпените от Г. К. имуществени вреди в размер 853, 00 лева, изразяващи се в разходи за лечение - извършени операции, прегледи, медицински консумативи, медикаменти и др. В подкрепа на твърденията за извършени разходи по делото са представени три броя фактури, издадени на името на Г. К.: фактура № 2240008179/21.05.2022 г. от „Фарматика“ ООД, гр. Варна, на стойност 243,64 лв. за 2 бр. флакони човешки серум албумин и мокри кърпи за бебе - 2 бр. с касов бон на същата стойност; фактура № 2240008178/21.05.2022 г. от „Фарматика“ ООД, гр. Варна, на стойност 119,84 лв. за 1 бр. флакон човешки серум албумин с касов бон на същата стойност и фактура № 2240008180/22.05.2022 г. от „Фарматика“ ООД, гр. Варна, на стойност 239,69 лв. за 2 бр. флакона човешки серум албумин с касов бон на същата стойност, или всички на обща стойност 594, 17 лв. Прилож. са също ксерокопия на 2 бр. фискални бонове от МЦ „Св. Иван Рилски“ ООД - гр. Мездра на стойност 70,00 лв. и 180,00 лв. за медицински услуги с дата на

издаване 28.05.2022 г. Установи се също така, от заключението по изготвената съдебно-медицинска експертиза, че посоченият във фактурите разход е във връзка с причинените на Г. К. травми от настъпилото ПТП, като извършването на същия е било необходимо, както и че отразеният в двата касови бона разход за медицински услуги от МЦ „Св. Иван Рилски“ ООД - гр. Мездра, от 28.05.2022 г., не е относим към лечението на пострадалата, тъй като за него няма издадени фактури, не става ясно за какви медицински услуги е направен и касае плащане в полза на медицинско заведение, в което Г. К. не е лекувана на посочената дата.

С оглед изложеното, дължимото от застрахователя обезщетение за причинените от процесното ПТП на Г. К. имуществени вреди е в размера, отразен в трите фактури - на обща стойност 594, 17 лв.

По възраЖ.ето за съпричиняване:

За да е налице съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД пострадалият трябва обективно със свои действия или бездействия да е допринесъл за вредоносния резултат, като е създал условия или е улеснил с поведението си неговото настъпване, т.е. вредоносните последици не са резултат само и единствено от неправомерното поведение на деликвента, а са обусловени наред с него и от конкретно установен принос на пострадалия. Релевантен за съпричиняването и за прилагането на посочения законов текст е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало, наред с неправомерното поведение на деликвента, до увреждането като неблагоприятен резултат. Съпричиняването подлежи на пълно и главно доказване от ответника, който с позоваване на него цели намаляване на отговорността си към увреденото лице (чл. 51, ал. 2 ЗЗД). Категорична е касационната практика, че за да е налице съпричиняване на вредата, е необходимо да бъде установена по несъмнен начин пряката причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат.

В конкретния случай в отговора на исковата молба ответникът-застраховател е посочил като принос на пострадалата за настъпване на вредите единствено нейното поведение като пешеходец – навлязла е внезапно на пътното платно, непосредствено пред лекия автомобил, предприела е пресичане на необозначено и несигнализирано място на пътното платно, като не се огледала и не се е съобщила със скоростта на приближаващия лек автомобил и така е нарушила разпоредбите на чл.108, ал.1 и ал.2 от ЗДвП,

както и чл. 113, чл.114 и чл.115 от ЗДвП.

Съдът счита, че в случая водачът Г. И. Г. е допуснал нарушение на разпоредбата на чл. 20, ал. 1 и ал. 2 от ЗДвП, тъй като по време на движ.ето си не е извършил непрекъснато наблюдение на пътя пред превозното средство, поради което не е възприел навреме предприетото от пешеходката Г. К. пресичане на пътното платно. Действително, както разяснява вещото лице, водачът на лекия автомобил е разполагал с възможност да намали скоростта си и дори да спре, много преди това да стане невъзможно за него и след като е забелязал движ.ето на пешеходката по пътното платно. Въпреки това водачът не е сторил това своевременно, а когато е предприел спиране, ударът вече е бил непредотвратим за него. При своевременно предприето намаляване на скоростта или аварийно спиране, ударът е можел да бъде предотвратен, но поради закъснялата си реакция водачът сам се е поставил в невъзможност да стори това. Именно поради това основна причина за настъпване на процесното ПТП е поведението на водача на лекия автомобил.

Същевременно обаче следва да се съобрази, че пешеходката Г. К. е предприела пресичане на необозначено за това място – в близост няма пешеходна пътека, както е посочено и в заключението на експертизата, поради което е могла да пресече пътното платно и извън определените от закона места, но при съобразяване на законовите ограничения. Разпоредбата на чл. 113, ал. 1 ЗДвП задължава пешеходците при пресичане на платното за движ.е да преминават по пешеходните пътеки при спазване на следните правила: 1. преди да навлязат на платното за движ.е, да се съобразят с приближаващите се пътни превозни средства; 2. да не удължават ненужно пътя и времето за пресичане, както и да не спират без необходимост на платното за движ.е; 3. да спазват светлинните сигнали и сигналите на регулировчика; 4. да не преминават през ограждения от парапети или вериги. Разпоредбата на чл. 113, ал. 2 ЗДвП дава право на пешеходците да пресичат платното за движ.е и извън определените за целта места, но при определени условия - извън населените места и по двулентовите двупосочни пътища в населените места, когато в близост до пешеходците няма пешеходна пътека, като при това спазват правилата по ал. 1, т. 1, 2 и 4. В такава ситуация пешеходецът няма абсолютно право на преминаване през пътя, на което да съответства задълж.е на водачите на превозни средства да го пропуснат (за

разлика от пресичането на пешеходна пътека – обозначена или не). Затова, за да пресече, пешеходецът следва да се съобрази с движ.ето на превозните средства по пътя. При това не само преди да навлезе на платното за движ.е (каквото изрично изискване съдържа чл. 113, ал. 2 вр. с ал. 1, т. 1 ЗДвП), но и докато се намира върху него, което следва и от общото изискване на чл. 5, ал. 1, т. 1 ЗДвП за това, че всеки участник в движ.ето с поведението си не трябва да създава опасности и пречки за движ.ето. Изискването пешеходецът да съобразява поведението си с движещите се платното за движ.е превозни средства следва от това, че водачите поначало не са длъжни да го пропуснат да премине в разглеждания случай (в този смисъл е и т. 6, б. "г" на ТР № 2/2016 г. на ОШНК на ВКС).

От заключението на автотехническата експертиза се установи, че пострадалата е имала техническа възможност да види и възприеме движещия се по пътя лек автомобил /на около 52,3 метра/, че удара е реализиран при едновременно движ.е и на пешеходката и на автомобила и че ако пешеходката е била спряла и не е пресичала пътното платно, да не е станало ПТП. Следователно пострадалата Г. К. също е имала възможност да предотврати настъпването на удара, ако преди да тръгне да пресича пътното платно и по време на пресичането му се е огледала за идващи превозни средства, изчакала е преминаването на автомобила и след това е предприела или продължила пресичането на пътното платно. При тези данни настоящият съдебен състав намира за основателно направеното от ответника възрж.е по чл. 51, ал. 2 ЗЗД, тъй като въз основа на събраните доказателства категорично може да бъде направен извод за наличието на причинна връзка между поведението на пострадалата и настъпилия инцидент и то не въз основа на съмнение, а на базата на установеното по несъмнен начин нарушение на чл. 113, ал. 2 вр. ал. 1, т. 1 ЗДвП и съществуващата безспорно установена възможност на пострадалата, предприемайки пресичане на улицата при липса на пешеходна пътека, да се съобрази с приближаващия, видим за нея автомобил.

При определяне на този принос от нейна страна обаче следва да се съобрази, че в конкретния момент на пътя не е имало интензивно движ.е, а единственият автомобил, който се е движел по него, се е движел със сравнително ниска скорост от 55 км/ч, близка до ограничение от 50 км/ч за движ.е в населени места. Същевременно, пострадалата не е навлязла

внезапно на платното за двиЖ.е или при ограничена видимост, не е удължила пътя и времето на пресичане, като е извършила субективна преценка, че съобразно скоростта на двиЖ.е на приближаващото МПС ще успее да пресече пътното платно. При наличието на достатъчна видимост и време за реакция на водача на автомобила, както беше разяснено по-горе, обстоятелството, че пострадалата не е изчакала преминаването на автомобила, е допринесло в невисока степен за настъпване на ПТП. Рискованото пресичане от страна на пешеходката обаче безспорно обосновава наличие на принос за настъпване на процесното ПТП, поради което съдът приема, че е налице 30% съпричиняване и при условията на чл. 51, ал. 2 ЗЗД определеният като справедлив размер на обезщетението за неимуществени вреди следва да бъде намален с 3000, 00 лв., а този за имуществени вреди – със 178, 25 лв.

Със смъртта на пострадалата Г. К., се е открило наследството ѝ, в патримониума на което е и вземането ѝ за получаване на обезщетение към ответника. По силата на настъпилото наследствено правоприемство, определеното обезщетение се дължи на всички нейни наследници разделно, в размер, съответстващ на наследствените им дялове. От представеното на л.11 по делото удостоверение за наследници изх. № 1423 от 03.06.2022г. на община Враца, се установява, Г. Л. К. е оставила за наследници по закон: Б. И. К. /преживял съпруг/, Д. Т. Д. и В. Л. Д. /братя/; както и децата на починалата на 22.02.2019г. нейна сестра Х. П. Д.. Ищецът Б. И. К., като преживял съпруг, съгласно чл. 9, ал. 2, изр.1, предл. второ от ЗН наследява 2/3 от наследството (тъй като бракът му с Г. К. е сключен на 02.08.2001г., т.е. наследството се е открило след навършването на 10 години от сключването на брака), следователно ищецът има право на 2/3 части от определеното обезщетение, при което следва да му бъде присъдена сумата 4666, 67 лв. за неимуществени вреди и 277, 28 лева за имуществени вреди.

При горните мотиви съдът приема, че предявеният иск за неимуществени вреди е частично основателен и следва да се уважи, като се осъди ответното дружество ЗАД “ОЗК - Застраховане” АД, гр.София да заплати на ищеца Б. И. К. обезщетение за неимуществени вреди от 4666, 67 лева. За горницата над уваЖ.я размер до предявения размер на обезщетение за неимуществени вреди от 150 000 лв., искът не е доказан и следва да се отхвърли като неоснователен.

Предявеният иск за имуществени вреди също е частично основателен и следва да се уважи, като се осъди ответното дружество ЗАД "ОЗК - Застраховане" АД, гр.София да заплати на ищеца Б. И. К. обезщетение за имуществени вреди 277, 28 лева. За горницата над уваЖ.я размер до предявения размер на обезщетение за имуществени вреди от 853, 00 лв., искът не е доказан и следва да се отхвърли като неоснователен.

С оглед частичната основателност на главните искове следва да бъдат разгледани и акцесорните претенции за присъждане на законна лихва върху определените обезщетения.

По отношение договорите за застраховка на гражданската отговорност в КЗ са предвидени специални правила, съобразно които застрахователят се задължава: на осн. чл. 429, ал. 1, т. 1 КЗ - да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от последния на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие, а на осн. чл. 429, ал. 1, т. 2 КЗ – да покрие отговорността на застрахования за неизпълнение на негово договорно задълЖ.е. И в двата случая изрично чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ предвижда, че в застрахователното обезщетение се включват и лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на чл. 429, ал. 3 КЗ. Следователно от една страна отговорността на застрахователя спрямо увреденото лице е функционално обусловена от отговорността на застрахования, включително и по отношение на лихвите за забава, които последният дължи на увредения. От друга страна в чл. 429, ал. 3, изр. 2 КЗ изрично лимитира включените в застрахователното обезщетение, а оттам и в застрахователната сума, лихви за забава като ги ограничава до тези, които текат от момента на по-ранната от следните дати: датата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от застрахования на осн. чл. 430, ал. 1, т. 2 КЗ или от датата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от увреденото лице или от датата на предявяване на претенцията на увредения пред застрахователя за заплащане на застрахователно обезщетение, но не и от датата на настъпване на застрахователното събитие. По отношение на задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите в

чл. 493, ал. 1, т. 5 КЗ е предвидено, че застрахователят покрива отговорността на застрахования за лихвите по чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, т. е. при ограниченията на чл. 429, ал. 3 КЗ - само в рамките на застрахователната сума и за периода с начало от уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие, респ. предявяване на претенция от увреденото лице. В чл. 494, т. 10 КЗ изрично се изключват от застрахователното покритие всички разноси и лихви извън тези по чл. 429, ал. 2 и ал. 5 КЗ при спазване на условията по чл. 429, ал. 3 КЗ, т. е. не се покриват лихви за периода от датата на деликта до датата на уведомяване на застрахователя.

След предявяване на претенцията по чл. 498 КЗ за застрахователя е налице нормативно предвиден срок за произнасяне по чл. 496 КЗ, като произнасянето и неизплащането в срок на застрахователно обезщетение е свързано с: 1/ изпадане на застрахователя в забава – чл. 497, ал. 1, т. 1 и т. 2 КЗ, в който случай той дължи лихва за собствената си забава, и 2/ с възможност увреденото лице да предяви пряк иск срещу застрахователя в съда на осн. чл. 498, ал. 3 вр. чл. 432, ал. 1 КЗ (в горния смисъл е и решение № 128/04.02.2020 г. по т. д. № 2466/2018 г. на ВКС, I т. о.)

Съобразно посоченото и като се вземе предвид, че според приетите по делото писмени доказателства (претенция вх. № 99-2698/27.05.2022 г. и молба вх. № 99-2710/30.05.2022г.) пострадалата Г. К. е заявила пред застрахователя застрахователна претенция за заплащане на неимуществени вреди на 27.05.2022 г., а за заплащане на имуществени вреди на 30.05.2022 г., както и че застрахователят не е определил и изплатил застрахователно обезщетение в сроковете по чл. 496 КЗ, то застрахователят следва да покрие спрямо увреденото лице отговорността на делинквента за дължимата лихва за забава от датата на предявяване на претенцията от увреденото лице, т. е., от 27.05.2022 г. - за заплащане на неимуществени вреди, и от 30.05.2022 г. - за заплащане на имуществени вреди, а след изтичане на срока по чл. 496, ал. 1 КЗ застрахователят дължи законна лихва върху присъдените обезщетения за собствената си забава.

Следователно претенцията за законна лихва върху обезщетението за неимуществени вреди, считано от 27.05.2022 г. до окончателното изплащане на сумата, е основателна и следва да бъде уважена; претенцията за законна лихва върху обезщетението за имуществени вреди, считано от 30.05.2022 г.

до окончателното изплащане на сумата, е основателна и следва да бъде уважена, а за периода от 27.05.2022 г. до 29.05.2022г. е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Ищецът претендира също, на основание чл. 497, ал. 1, т.1 от КЗ, и законна лихва върху претендираните суми за имуществени и неимуществени вреди (главниците и лихвите по чл. 429 от КЗ) от 17.06.2022 г. - датата, следваща изтичането на срока по чл. 497, ал. 1, т. 1 от КЗ - петнадесет работни дни след уведомяването с извънсъдебната претенция, до окончателното им изплащане. От така формулирания петитум и от изразеното становище може да се направи извод, че ищецът иска към обезщетението по чл. 432, ал. 1 от КЗ да се добави лихвата по чл. 429 от КЗ, като по този начин се формира главницата, върху която да се присъди обезщетението по чл. 497, ал. 1 от КЗ.

Съдът не споделя тезата на ищеца.

Отговорността на застрахователя е функционално обусловена и тъждествена по обем с отговорността на деликвента и заплащането на претендираната законна лихва излиза извън размера на реално дължимото обезщетение и начислената върху него лихва за забава. Уважаването на претенцията ще доведе до олихвяване на лихви (анатоцизъм), което е подчинено на специален правен режим, като съгл. чл. 10, ал. 3 от ЗЗД и става съобразно наредбите на БНБ, т. е. допустимо е само доколкото законът изрично го допуска и по ред и условия определени в нормативния акт. Уговарянето на лихва върху лихва е допустимо в отношенията между търговци – чл. 294, ал. 2 от ТЗ и в хипотезите на чл. 143, ал. 1, изр. 2 от ЗЗД и чл. 507 от ТЗ. В останалите случаи начисляването на лихва върху лихва е недопустимо съгласно действащото, както към момента на сключването на застрахователния договор, така и към този момент законодателство.

С оглед изложеното претенциите за заплащане на законната лихва върху претендираните обезщетения за вреди ведно със законната лихва по чл. 429, ал. 3 от КЗ от изтичане на петнадесетдневния срок по чл. 497, ал. 1, т. 1 от КЗ на 17.06.2022 г. до окончателното изплащане, следва да бъдат отхвърлени, като неоснователни.

По разноските:

С оглед изхода на делото всяка от страните има право на разноски.

Ищецът е освободен от заплащане на държавна такса и разноски по делото и не претендира такива, поради което разноски не следва да му се присъждат.

Ответникът е направил разноски за възнаграждение на вещите лица по назначените съдебни експертизи в общ размер 1100, 00 лв., за възнаграждение и разноски на свидетел от 30,00 лева и за издаване на три броя удостоверения от 15,00 лева, като претендира и юрисконсултско възнаграждение, чийто размер съдът определя на 300, 00 лв., на основание чл.78, ал.8 от ГПК вр. с чл.25, ал.2 от Наредба за заплащането на правната помощ вр. с чл.37 от ЗПП. На основание чл. 78, ал. 3 от ГПК ищецът му дължи направените по делото разноски по съразмерност в размер 1397, 65 лв.

Когато делото е решено в полза на лице, освободено от държавна такса или от разноски по производството, осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси и разноски. Съответните суми се присъждат в полза на съда – чл. 78, ал. 6 ГПК. Съдебната практика приема, че и в случаите по чл. 78, ал. 6 от ГПК осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси и разноски, но съразмерно с уважената част от искове (така Решение № 311/08.01.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1144/2018 г., IV г. о., Решение № 321/30.01.2018 г. на ВКС по гр. д. № 1159/2017 г., IV г. о.). Следователно, доколкото ищецът не дължи внасяне на държавна такса, на основание чл. 78, ал.6 от ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Окръжен съд - гр. Враца по съразмерност 198, 28 лв. държавна такса, както и 8, 20 лв. разноски за възнаграждение на вещите лица по трите експертизи.

Така мотивиран, Врачански окръжен съд

РЕШИ:

О С Ъ Ж Д А Застрахователно акционерно дружество “ОЗК - Застраховане” АД, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление гр.***, представлявано от А. Л. и Р. Д., ДА ЗАПЛАТИ на Б. И. К., ЕГН *****, с адрес гр. Враца, ***, ***, в качеството му на преживял съпруг и законен наследник на Г. Л. К., ЕГН *****, сумата 4666, 67 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, както и сумата 277, 28 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди,

причинени на Г. Л. К., ЕГН *****, в резултат на ПТП на 06.05.2022 г. в гр. Враца, *** до ***, от лек автомобил с марка “Шкода”, модел „Фабия“ с рег. № ВР *** СК, управляван от водача Г. И. Г., ЕГН *****, дължими по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, обективирана в застрахователна полица № BG/23/121001653427, с период на валидност от 10.06.2021 г. до 09.06.2022 г., ведно със законната лихва за забава върху обезщетението за неимуществени вреди, считано от 27.05.2022 г., и върху обезщетението за имуществени вреди, считано от 30.05.2022 г., до окончателното изплащане на сумите, като ОТХВЪРЛЯ предявените иски с правно основание чл. 432 КЗ вр. чл. 380 КЗ, във вр. с чл. 45 и чл. 52 ЗЗД, за обезщетение за неимуществени вреди в частта за разликата над сумата 4666, 67 лева до пълния претендиран размер от 150 000,00 лв., и за обезщетение за имуществени вреди в частта за разликата над сумата 277, 28 лева до пълния претендиран размер от 853,00 лв., както и претенцията за законна лихва върху обезщетението за имуществени вреди за периода от 27.05.2022 г. до 29.05.2022г., като неоснователни.

ОТХВЪРЛЯ исковите с правно основание чл. 497, ал. 1, т. 1 КЗ за присъждане на законната лихва върху сумите, формирани от претендираните обезщетения за неимуществени вреди от 150 000 лева и за имуществени вреди от 853, 00 лева плюс лихвата на основание чл. 429, ал. 3 КЗ, считано от 17.06.2022 г. до окончателното им изплащане, като неоснователни и недоказани.

ОСЪЖДА Б. И. К., ЕГН *****, с адрес гр. Враца, ***, ***, ДА ЗАПЛАТИ на Застрахователно акционерно дружество “ОЗК - Застраховане” АД, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление гр.***, представлявано от А. Л. и Р. Д., разноски по съразмерност в размер 1397, 65 лв.

О С Ъ Ж Д А Застрахователно акционерно дружество “ОЗК - Застраховане” АД, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление гр.***, представлявано от А. Л. и Р. Д., ДА ЗАПЛАТИ полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Окръжен съд - гр. Враца общо сумата 206, 48 лв., съразмерно на уважената част от исковите, както и 5 (пет) лева – за служебно издаване на изпълнителен лист при неплащане на сумата в срока за доброволно изпълнение.

Решението може да се обжалва пред Апелативен съд - София в

двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните.

Съдия при Окръжен съд – Враца: _____